

Nowe rozporządzenie

o państwowych egzaminach leśniczych.

Głosy odzywające się już od dosyć dawna, żądające reformy państwowych egzaminów leśniczych, jakoteż roztrząsania tej sprawy na kongresach leśnych r. 1879 i 1888, we Wiedniu odbytych, spowodowały Ministerstwo rolnictwa do wydania nowego rozporządzenia z d. 11. lutego 1889 dz. ust. p. nr. 23. o egzaminach państwowych dla samoistnych gospodarzy leśnych i dla służby ochronnej i techniczno pomocniczej, znosząc tem samem obowiązujące dotąd przepisy rozporządzenia z dnia 16. stycznia 1850 dz. u. p. nr. 63.

Ponieważ rozporządzenie to obowiązuje już z dniem 1. lipca 1889, przeto dla wiadomości interesowanych podajemy najważniejsze przepisy rzeczzonego rozporządzenia.

Rozporządzenie składa się z trzech części, z których pierwsza mieści przepisy co do egzaminów na samoistnych gospodarzy leśnych, druga część mieści przepisy co do egzaminów dla straży leśnej i technicznych pomocników, w trzeciej zaś części są przepisy przejściowe i końcowe postanowienia.

I. Część.

Żeby do egzaminu być przypuszczonym, kandydat musi podług postanowień §. 1. wykazać:

1. a) Złożenie obu teoretycznych egzaminów państwowych z nauki leśnictwa w szkole głównej ziemiańskiej (*Hochschule für Bodencultur*); albo

b) Ukończenie nauki leśniczej w szkole głównej ziemiańskiej jako zwyczajny lub nadzwyczajny słuchacz i złożenia z dobrym wynikiem promocyjnego egzaminu z tych przedmiotów, które są wymagane do złożenia teoretycznych egzaminów państwowych; albo

c) Ukończenie jednej ze szkół leśniczych we Weisswasser, Fulenbergu albo we Lwowie z dobrym wynikiem, po poprzedzającym ukończeniu co najmniej czterech klas gimnazyalnych, szkoły realnej lub gimnazjum realnego, jakoteż ukończenia 22 lat życia; albo

d) Ukończenie wyższego gimnazjum lub wyższej szkoły realnej

2) W wypadkach wymienionych pod 1. a) wymagana jest dwuletnia, w wypadkach pod b) i c) trzyletnia, wreszcie pod d) pięcioletnia praktyka w lasach państwowych lub prywatnych albo w służbie leśnotechnicznej przy władzach politycznych i to po ukończeniu szkoły głównej ziemiańskiej, szkoły leśniczej lub szkoły średniej.

§. 2) Podczas praktyki (§. 1. 2.) powinien kandydat przez dwa lata prowadzić dziennik o swoim zajęciu z własnymi uwagami i spostrzeżeniami w zawodzie leśniczym.

§. 3) Podania o przypuszczenie do egzaminu mają być najdalej do 31. lipca roku, w którym się ma egzamin odbyć, wnoszone do namiestnictwa, do którego kandydat należy. Do podania należy przyłączyć: metrykę urodzenia, krótki opis przebiegu życia, świadectwa co do ukończonych nauk (§. 1. lit. a—d), świadectwo praktyki i dziennik.

Dalej przepisuje rozporządzenie, że praktyka może być ukończoną i po terminie podania, skończyć się jednak winna przed terminem egzaminu, co komisji egzaminacyjnej udowodnić należy.

Egzamina odbywać się będą jak dotąd w Namiestnictwie.

O przypuszczeniu do egzaminu decyduje Ministerstwo.

Podług §. 6. składa się komisya egzaminacyjna z przewodniczącego, którym, jeżeli Ministerstwo rolnictwa nie zarządzi inaczej, ma być z reguły krajowy inspektor leśny, i z trzech leśników, wy-

znaczonych przez Ministerstwo do każdej z trzech grup przedmiotów egzaminacyjnych. Oprócz tego wyznaczony będzie jeden zastępca.

Egzamina rozpoczynają się (§. 9.) pierwszego wtorku miesiąca października o 9 rano. Dwa pierwsze dni przeznaczone na egzamin pisemny, potem następuje z reguły egzamin w lesie, w końcu egzamin ustny w lokalu do tego przeznaczonym.

Przedmiotami egzaminu są podług §. 11. następujące grupy:

I. *a)* Uprawa lasu; *b)* użytkowanie lasu (zbiór, przysposobienie produktów, transport, technologia i t. d.); *c)* Ogólne zasady najwykniejszych przepisów służbowych dla personelu gospodarczego i ochronnego, jakoteż dla robotników.

II. *d)* Pomiar i kartowanie obszaru leśnego; *e)* mierzenie drzewa (*Holzmessekunde*); *f)* urządzenie i taksacja; *g)* projektowanie i wykonywanie leśnych budowli.

III. *h)* Ochrona lasu i polowania *i)* Hodowla zwierzyny, myślistwo.

Do pisemnego egzaminu nadsła Ministerstwo po trzy pytania na każdy dzień egzaminowy; pytania przeznaczone są po dwa dla każdej grupy egzaminowych przedmiotów. Pisemny egzamin trwa najdłużej dziesięć godzin każdego z dwóch dni.

Egzamin w lesie, odbywający się w miejscowości przez przewodniczącą naznaczonej, nie może trwać dłużej jak jeden dzień dla wszystkich kandydatów. Przy tym egzaminie żadaną będzie przede wszystkim znajomość roślinności leśnej i ich właściwości, ocenianie stanowisk i stanu drzewostanów, biegłość w rozwiązywaniu zadań co do założenia szkółek, zrębów, przygotowania dróg, taksacji i t. d.

Ustny egzamin trwa najdłużej dwie godziny dla każdego kandydata i jest publiczny.

§. 16. przepisuje sposób klasyfikowania podług punktów. Kandydaci, którzy egzamin złożyli, otrzymują klasę »wystarczająco«, »dobrze« lub »bardzo dobrze«.

O kandydatach, którzy egzaminu nie złożyli przynajmniej wystarczająco, orzeka §. 17., że przy niewystarczającym egzaminie z jednego tylko przedmiotu, kandydat może być przypuszczonym do ponownego egzaminu z tego przedmiotu. Gdyby nie zdał dwóch przedmiotów z jednej lub z dwóch grup, natenczas może być przypuszczony do egzaminu z całych grup, do których przedmioty należały. We wszelkich innych wypadkach musi kandydat cały egzamin powtarzać. Egzamina czy to częściowe, czy w całości mogą

być najwięcej dwa razy powtórzone i to w zwykłych terminach egzaminowych, do których ponownie zgłaszać się musi kandydat; powtórzenie egzaminu nie będzie wykazywane w świadectwie.

Taksa egzaminowa (§. 23) wynosi 15 złr.; uwolnienia od całej lub połowy taksy udzielić może w uzasadnionych wypadkach ubóstwa namiestnictwo. Prośby o uwolnienie od taksy egzaminowej mają być przedkładane jednocześnie z prośbą o przypuszczenie do egzaminu, ale osobno napisane. Za każde ponowne przypuszczenie do egzaminu płaci się również takse 15 złr., od której również nastąpić może uwolnienie.

§. 27. przepisuje, że technicy leśni, którzy dla otrzymania miejsca przy państwowym zarządzie leśnym, względnie przy leśniczo-technicznej służbie zarządu politycznego przepisany egzamin zdali dobrze, są uwolnieni od składania w rozporządzeniu tem ustanowionych egzaminów.

II. Część.

Ażeby być przypuszczonym do egzaminów państwowych niższych czyli dla straży leśnej i technicznej służby pomocniczej winien kandydat wykazać (podług §. 28):

1. Ukończenie 18 roku życia.

2. a) Ukończenie z dobrym postępem jednej z c. k. szkół leśniczych w Hall, Gusswerk lub w Bolechowie, albo też szkołę uprawy lasu (*Waldbauschule*) w Aggsbach lub Pisek; albo

b) Ukończenie szkoły ludowej, wydziałowej, niższego gimnazjum lub niższej szkoły realnej.

3. Trzyletnie praktyczne zajęcie pod kierunkiem egzaminowanego gospodarza lasowego. Do praktyki wlicza się czas przebyty w szkołach nadmienionych pod 2 a.

Podania o przypuszczenie do egzaminu wnosić należy najpóźniej do 31. lipca roku w którym ma się egzamin odbywać. Do podania załączyć należy: metrykę, świadectwa ukończonych nauk jakoteż odbytej praktyki (§. 29).

Przedmioty egzaminu dzielą się podług §. 37 na dwie grupy:

I. grupa. 1) Uprawa lasu. 2) Użytkowanie, mianowicie rąbanie, składanie i sortowanie do transportu i wydatku, użytki pobożne i t. p. 3) Miernictwo leśne, pomiar i obliczenie mniejszych obszarów, obliczenie masy i t. p.

II. grupa. 4) Ochrona lasu łącznie z ogólną znajomością przepisów co do ochrony lasu, praw i obowiązków straży leśnej. 5) My-

śliwstwo, mianowicie znajomość zwierząt łownych, ich życia, sposobów polowania i łowienia, wreszcie przepisy prawne.

Egzamina są pisemne i ustne, pytania stawiane być mogą tylko z praktyki ochrony i pomocniczej służby technicznej. Jednego dnia są egzamina pisemne, w innym dniu ustne. Kandydat dostaje do pisemnego egzaminu po dwa pytania z każdej grupy i egzamin pisemny ma trwać najdłużej trzy godziny; egzamin ustny trwać ma najdłużej półtorej godziny.

Wyniki egzaminu klasyfikują się podług wyniku: niewystarczająco, wystarczająco, dobrze, bardzo dobrze.

Powtórzenie egzaminu odbyć się może tylko dwukrotnie.

Taksa egzaminowa wynosi 5 złr. i musi być przy każdym powtórnym egzaminie składaną. Uwolnienia od taksy nastąpić mogą tylko w razie wykazania ubóstwa wiarogodnymi świadectwami.

Od składania niższego egzaminu uwolnieni są ci, którzy wykazą wykształcenie żądane w §. 1. liczba 1. litery *a*, *b* i *c*.

III. Część.

Dla kandydatów składających egzamina na gospodarzy lasowych i których praktyka rozpoczęła się przed 1. lipca 1889 wystarczy, jeżeli żądany w §. 2. dziennik prowadzony będzie w okresie czasu, następującym po 1. lipca 1889 (§. 50).

Co do kandydatów, składających egzamina niższe i którzy w §. 28, 3 żadaną praktykę rozpoczęli jeszcze przed 1. lipca 1889, od tych nie będzie żądane, ażeby tę praktykę odbyli pod kierownictwem egzaminowanego gospodarza lasowego (§. 51).

§. 52. przepisuje: Ci kandydaci, którzy jeszcze na podstawie rozporządzenia z 16. stycznia 1850 dz. u. p. nr. 63 mieli składać powtórne egzamina na gospodarzy samoistnych albo egzamin dla straży leśnej i technicznej służby pomocniczej, mogą być podług przepisów niniejszego rozporządzenia przypuszczonymi do powtórnego egzaminu nawet wtedy, jeżeli nie odpowiadają wymogom §§. 1 i 2, względnie §. 28.

O ile egzamin złożony za granicą odpowiada egzaminom ustanowionym przez rozporządzenie z dnia 11. lutego b. r. i jaką wartość ma przebycie zagranicznej szkoły leśnej dla kandydata, podającego się do egzaminu, orzeka podług §. 53. Ministerstwo rolnictwa.

Ostatni paragraf (§. 54.) orzeka, że rozporządzenie, którego

najważniejsze punkta podaliśmy, wchodzi w życie z dniem 1. lipca 1889, znosząc jednocześnie rozporządzenie z dnia 16. stycznia 1850 dz. u. p. nr. 63.
